

ЗИМНИ ПРАЗНИЦИ

Преди години повечето хора са се изхранвали чрез земеделие и скотовъдство. Активни работни сезони са били пролетта, лятото и есента, когато са се полагали най-големите грижи за засяване, отглеждане и прибиране на реколтата, за извеждане на стадата на паша. Зимата, със своите дълбоки снегове, тежки студове и дълги нощи, не е била активен работен сезон. Именно затова повечето празници са били отбелязвани през зимата.

Както почти всички календарни празници, зимните също са били посветени на някой светец или на религиозно събитие. Но за обикновените хора празникът е имал не само религиозно значение - денят на светеца се е превръщал в имен ден на всички, носещи същото (или подобно) име, религиозното събитие е ставало повод да се измоли по-добро бъдеще. Затова ромите-мюсюлмани също са отбелязвали християнските празници, тези празници се отбелязват и до днес, дори човек да не вярва в Бог.

КОЛЕДА

„Коледа“ е популярното народно име, с което е известен празникът Рождество Христово. Отбелязва се на 25 декември.

Вечерта преди Коледа (вечерта на 24 декември) се нарича Бъдни вечер. С нея са свързани много обичаи при българи и при роми.

На тази вечер ромите не пускат външен човек въщи и не дават никой от семейството да излиза навън. Това се прави, „за да не избяга късметът от къщата“. На трапезата се нареждат само постни ястия - сушени плодове, пуканки, варена царевица, боб, тиквеник, сладкиши. До настъпването на Коледа - в полунощ - не се яде никакво месо.

Преди да започне вечерята, родителите прикаждат трапезата. Казват молитва за здраве и плодородие. После майката отчупва парче от *празничния хляб кулак за всяко* дете. Първата хапка от това парче се прибира *под възглавницата*. Смята се, че каквото сънува детето през тази нощ, това ще му се случи през новата година.

При ромите обичаите свързани с Бъдни вечер не са толкова много и разнообразни, както при българите, защото по-тържествено ромите отбелязват „втората Бъдни вечер“ - вечерта преди Васильовден.

В полунощ настъпва Коледа и тръгват коледари, които пожелават здраве и плодородие. От този момент е разрешено да се яде месо. Обичайно ромите посрещат Коледа не с прасе, както е традицията при българите, а с птиче месо - гъска или пуйка.